

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๔๐/๒๕๖๗

เรื่องพิจารณาที่ ๒๔/๒๕๖๗

วันที่ ๑๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง ศาลอาญามีนบุรี ผู้ร้อง
ผู้ถูกร้อง

เรื่อง ประมวลรัษฎากร มาตรา ๙๐/๕ (เดิม) ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๙ หรือไม่

ศาลอาญามีนบุรีส่งคำโต้แย้งของจำเลยที่ ๒ (นางสาวภรณ์ณภัส วิทยะสรนิธิกุล) ในคดีอาญา หมายเลขดำที่ อ ๘๘๘/๒๕๖๖ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ข้อเท็จจริงตามคำโต้แย้งของจำเลยที่ ๒ และเอกสารประกอบสรุปได้ว่า พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญามีนบุรี ๑ สำนักงานคดีอาญามีนบุรี เป็นโจทก์ ยื่นฟ้อง บริษัท เคพีที ซับคอนแทรก เซอร์วิส จำกัด ที่ ๑ และนางสาวภรณ์ณภัส วิทยะสรนิธิกุล ที่ ๒ เป็นจำเลยต่อศาลอาญามีนบุรี ฐานความผิดร่วมกันโดยเจตนาแจ้งข้อความเท็จ เพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร และเป็นผู้ประกอบการร่วมกันกระทำการใด ๆ โดยความเท็จ โดยฉ้อโกงหรืออุบาย หรือโดยวิธีการอื่นใด ทำนองเดียวกันเพื่อเจตนาหลีกเลี่ยงภาษีมูลค่าเพิ่ม เนื่องจากจำเลยทั้งสองร่วมกันแสดงข้อมูลในแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล (ภ.ง.ด. ๕๐) และร่วมกันนำส่งเอกสารหลักฐานประกอบเพียงบางส่วน อันเป็นข้อความที่จำเลยทั้งสองรู้อยู่แล้วว่าเป็นความเท็จ โดยไม่นำบัญชีเอกสารและหลักฐานอื่น

- ๒ -

มาให้เจ้าพนักงานประเมินทำให้รัฐขาดรายได้จากภาษีเงินได้นิติบุคคล และร่วมกันยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ. ๓๐) แสดงรายการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มอันเป็นความเท็จซึ่งจำเลยทั้งสองรู้อยู่แล้วว่ารายการภาษีมูลค่าเพิ่มดังกล่าวไม่ถูกต้องครบถ้วนตามจำนวนที่ต้องชำระทำให้รัฐขาดรายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นความผิดตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๓๗ มาตรา ๙๐/๔ มาตรา ๙๐/๕ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๑) พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๔ มาตรา ๖ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวกับความรับผิดในทางอาญาของผู้แทนนิติบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓ (๒) ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ มาตรา ๙๑ และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๖ มาตรา ๔

ระหว่างการพิจารณาคดีของศาลอาญามีนบุรี จำเลยที่ ๒ โต้แย้งว่า ประมวลรัษฎากร มาตรา ๙๐/๕ (เดิม) ที่บัญญัติว่า “ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามหมวดนี้เป็นนิติบุคคล กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้ยินยอมหรือมีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น” เป็นกฎหมายที่บัญญัติให้กรรมการผู้จัดการหรือผู้จัดการต้องรับผิดทันที โจทก์ไม่ต้องนำสืบว่าจำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นกรรมการผู้จัดการร่วมกระทำความผิดด้วยหรือไม่ และผลักภาระการพิสูจน์ให้จำเลยที่ ๒ นำสืบต่อสู่วามีได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคล ทำให้จำเลยที่ ๒ ต้องรับผิดตามนิติบุคคล เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าไม่มีส่วนในการกระทำความผิดอาญานั้นด้วย ประมวลรัษฎากร มาตรา ๙๐/๕ (เดิม) ขัดต่อหลักนิติธรรม เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล และขัดต่อหลักสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๙ ขอให้ศาลอาญามีนบุรีส่งคำโต้แย้งดังกล่าวต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ สำนักงานศาลยุติธรรมมีหนังสือแจ้งศาลอาญามีนบุรีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๙/๒๕๖๖ วินิจฉัยประมวลรัษฎากร มาตรา ๙๐/๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๙ หรือไม่ แล้ว แต่จำเลยที่ ๒ เห็นว่าบทบัญญัติดังกล่าวเป็นบทบัญญัติที่ศาลอาญามีนบุรีจะใช้บังคับแก่คดีนี้ ขอให้ศาลอาญามีนบุรีส่งคำโต้แย้งดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒

ศาลอาญามีนบุรีเห็นว่า จำเลยที่ ๒ ได้แย้งว่าประมวลรัษฎากร มาตรา ๙๐/๕ (เดิม) ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๙ ซึ่งศาลอาญามีนบุรีจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวบังคับแก่คดี และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินี้ จึงส่งคำโต้แย้งดังกล่าวต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องนี้ต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

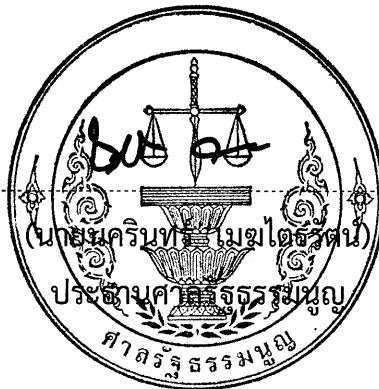
รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งพร้อมด้วยเหตุผลว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยมาตรา ๕ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลส่งความเห็นเช่นนั้นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย ในระหว่างนั้น ให้ศาลดำเนินการพิจารณาต่อไปได้แต่ให้การพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวจนกว่าจะมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าคำโต้แย้งของคู่ความตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามหนังสือส่งคำโต้แย้งและเอกสารประกอบเป็นกรณีที่ศาลอาญามีนบุรีส่งคำโต้แย้งของจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ ๘๙๘/๒๕๖๖ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ว่า ประมวลรัษฎากร มาตรา ๙๐/๕ (เดิม) ที่บัญญัติว่า “ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามหมวดนี้เป็นนิติบุคคล กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้ยินยอมหรือมีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น” ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๙ การที่ศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ บทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นจะต้องมีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย หรือมีการคงหลักการเดิมไว้ในกฎหมายฉบับใหม่ที่มีผลเป็นการแก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎหมายฉบับเดิม ข้อเท็จจริงปรากฏว่าบทบัญญัตินี้ดังกล่าวมีการแก้ไขโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวกับความรับผิดในทางอาญาของผู้แทนนิติบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓ (๒) ให้ยกเลิกประมวลรัษฎากร มาตรา ๙๐/๕ และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน “มาตรา ๙๐/๕ ในกรณีที่ผู้กระทำ

- ๔ -

ความผิดตามหมวดนี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการหรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย” เมื่อประมวลรัษฎากร มาตรา ๙๐/๕ (เดิม) ถูกแก้ไขเพิ่มเติมโดยไม่มีการคงหลักการเดิม อีกทั้งศาลอาญามีนบุรีต้องนำประมวลรัษฎากร มาตรา ๙๐/๕ ที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่มาใช้บังคับแก่คดี เนื่องจากเป็นกฎหมายที่เป็นคุณแก่ผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓ วรรคหนึ่ง คำโต้แย้งของจำเลยที่ ๒ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ได้ถูกยกเลิกไปแล้ว และไม่มีผลใช้บังคับอีกต่อไป ไม่ใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลอาญามีนบุรีจะใช้บังคับแก่คดีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง ไม่มีเหตุที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำโต้แย้งนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัย คำโต้แย้งของจำเลยที่ ๒ ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคสอง อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

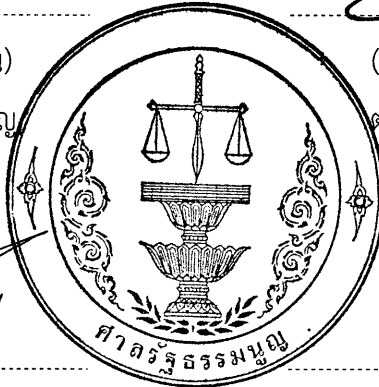
(คำสั่งที่ ๔๐/๒๕๖๗)

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฏมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุเมธ รอยกุลเจริญ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ